

11 DE SETEMBRE, INSTITUCIONS I INDEPENDENTISTES

Flors i llenya

El pont de l'11 de Setembre no ha deixat massa lloc a la reivindicació en el carrer. Enguany, també, els partits parlamentaris han optat per la simple celebració institucional o quasi. El carrer quedà en mans de l'independentisme i de les FOP.

F. Nicolàs/J. M. Pasqual

Sembla que una de les consignes dels organitzadors de tota mena d'actes per a aquest Onze de Setembre ha estat la descentralització, especialment en el temps. Celebracions, debats, conferències i actuacions amb motiu de la Diada havien començat ja, en alguns casos, més d'una setmana abans. L'actuació de Lluís Llach, la nit del 12, a la Festa de Treball, seguida per milers de persones, en podria haver estat el punt final.

L'ajuntament de Barcelona, per exemple, centrà en la vesprada de dijous els dos actes que organitzava com

El govern de la Generalitat, davant l'estàtua de Rafael Casanova.

DOMÈNEC UMBERT

a institució: la conferència de l'historiador John Elliott, al Consell de Cent, i el concert de la Banda Municipal de Barcelona, a la plaça de Sant Jaume.

També a la plaça de Sant Jaume, i no casualment, va fer la Crida a la Solidaritat la seua «acció directa» més destacada d'aquest any, dimecres passat, tot arriant la bandera espanyola de l'Ajuntament en els mateixos moments

que, just enfront, al Palau de la Generalitat, el ministre Barrionuevo i els màxims caps del seu departament dinaven amb el president Pujol. Una acció que correu en boca de tota la ciutat aquella mateixa vesprada i l'endemà, i que fou comentada amb humor i simpatia també per ciutadans ben allunyats de l'independentisme organitzat.

Dalt, Garaikoetxea, Hortalà i Barrera. Baix, Coll i Aientorn, amb la Mesa del Parlament.

Diaris com *El Correo de Andalucía* o *La Voz de Galicia* destacaven l'endemà, en primera plana, la insòlita acció d'aquesta organització cívica, que pretenia iniciar, així, amb un acte simbòlic, de fort contingut propagandístic, una campanya contra la presència de la bandera espanyola als balcons consistorials de les localitats catalanes.

L'únic diari de Barcelona que no en digué res, malgrat haver estat avisat i present en el moment de l'acció, fou el *Diari de Barcelona*, curiosament de propietat municipal en part.

Esquerra Republicana també havia celebrat en la vesprada de dimecres l'acte central dels que organitzava per a la Diada, amb el títol genèric «Cent actes per la pau», amb un míting en què intervingueren, a més de Barrera, Hortalà i Colom, Carlos Garaikoetxea, Elisa Revilla, de Catalunya Nord, i Joan Mir, de les Illes. Vicent Pitarch, que hi era esperat en representació del País Valencià, finalment no hi assistí. Unes sis-centes persones anaren al míting.

El tipus de celebració festiva que partits i institucions volien enguany per a la Diada era, segons els resultats observats, sobretot això, festiva, i ràpida. Ràpides i obligatòries ofrenes a l'estàtua de Rafael de Casanova, amb un breu parlament, i recepció oficial al Parlament, amb l'assistència de tota mena d'autoritats. Tot i que, durant les darreres setmanes, la pràctica totalitat de les formacions polítiques parlamentàries ha coincidit a manifestar-se contra la via estatutària, la qual s'ha qualificat d'«insuficient» i, en qualsevol cas, d'«infradesenvolupada», el cert és que ni el PSC, ni Convergència i Unió, ni el PSUC, no han optat per convocar la més mínima mobilització popular per tal de donar suport a les seues tesis.

La voluntat majoritària dels dirigents polítics, ben al contrari, semblava estar del costat de la desmobilització, amb una unanimitat que diversos dirigents de grups independentistes han considerat «sospitosa», i que, en deixar el carrer exclusivament a l'independentisme, «feia més fàcil al governador prohibir tota manifestació i reprimir-la», segons han coincidit els caps de la Crida i els dos MDTs.

Tan sols el PCC —Partit dels Comunistes de Catalunya— celebrà a les onze del matí de la Diada una manifestació, l'única autoritzada, amb la participació de dues a tres mil persones, i amb el lema «Som una nació». Mentrestant, les executives de CiU, el PSC, i ERC feien l'ofrena a l'estàtua de Casanova, com el Parlament, el govern de la Generalitat i l'Ajuntament de Barcelona, el Club de Futbol Espanyol, l'Orfeó de Sants, els Carrabiners de la República, els Cord de Clavé, el

síndic de Greuges i els sindicats majoritaris, entre d'altres. La recepció, a continuació, al Parlament, que ha estat marcada enguany per les repetides manifestacions contra la violència —la nit de dimecres a dijous, havia mort, aixafada per una paret despresada per l'explosió, la veïna d'un edifici al costat dels Jutjats de Borges Blanques, on Terra Lliure posà una bomba— i les crides a la serenitat per part de tots els partits parlamentaris.

També l'MDT —el sector liderat per Hermen Llovet— celebrà la nit anterior a l'Onze una actuació del grup Skatalà, amb gran participació de crestes punxegudes i jupes negres, al passeig del Born, tocant al Fossar. A continuació, una representació teatral basada en el poema «El Fossar de les Moreres», de Pitarra, en el mateix indret, deixà desconcertat el públic, majoritàriament jove i urbà, que s'havia aplegat. L'altre sector de l'MDT no pogué celebrar els actes que tenia previstos al Fossar, que fou en canvi escenari, a partir de mitjanit, de repetides ofrenes florals al costat de la flama que hi recorda, aquests dies, els patriotes morts i soterrats el 1714.

Allí es van aplegar alguns dirigents d'ERC, de les Joventuts Nacionalistes de Convergència i d'altres grups polítics, que hi feren breus parlaments, entre un públic que anava des de joves independentistes fins a ex-combatents republicans, passant per algun que altre «punkie» i famílies senceres.

Destacats dirigents del PSC, d'altra banda, havien participat durant la setmana anterior en debats i conferències a Sant Boi de Llobregat, a l'ajuntament, com ara Joan Raventós. Els militants del PSUC, junt amb milers de ciutadans amb ganes de festa, eren ja

a Montjuïc, a la celebració anual de la Festa de Treball, que es prolongaria fins diumenge següent, amb una multitudinària participació de públic.

Els prop d'un centenar d'actes d'ERC, repartits per tot Catalunya, durant la setmana anterior a la Diada, comptaren també segons els dirigents d'aquest partit amb l'assistència prevista de milers de persones, aquestes amb la intenció de debatre una estratègia política «democràtica i no violenta» cap a la independència. Àngel Colom, el més sol·licitat dels dirigents d'ERC, no va parar de moure's durant tota la setmana de poble en poble i ciutat en ciutat, en algunes de les quals ERC havia convocat actes conjunts amb algun dels dos MDTs o amb la Crida. Aquesta organització, finalment, celebrà un recitat de Lluís Llach, la nit del 10, a Amposta. L'Onze de Setembre institucional ha estat, com fins i tot *La Vanguardia* no deixà d'assenyalar, una celebració rutinària i apresada.

A Sant Boi, al Baix Llobregat, i a Manresa, se celebraren enguany entre d'altres llocs actes municipalistes unitaris per tal de commemorar l'Onze de Setembre, però, a banda de les grans capitals, la incidència de la festa ha estat quasi idèntica, enguany, a un diumenge qualsevol. Amb una calor sufocant, això sí. Una calor sufocant, junt amb un pont laboral d'allò més abellidor, que han contribuït a buidar Barcelona —el matí de l'Onze circulaven molt pocs cotxes pel carrer— i a desanimar qualsevol que no tingués les més fermes conviccions o la més sòlida curiositat per eixir al carrer.

Al Fossar de les Moreres, l'Onze s'ha celebrat, enguany, sota el signe de la divisió. De la divisió entre els dos

sectors del Moviment de Defensa de la Terra, que celebraren dos actes paral·lels, a la mateixa hora, al Passeig del Born i al Fossar mateix, a poc menys de cinquanta metres. Unes cinc mil persones passaren, al llarg del matí, per aquesta zona, la major part d'elles passejant entre un i altre acte, de consignes quasi idèntiques i continguts ben similars. Entre els militants de tots dos MDTs es respirava la satisfacció pel fet de no haver arribat a les mans —hi hagué moments de forta tensió entre independentistes de totes dues formacions— i la convicció que, com deien dirigents destacats de tots dos grups, en privat, «aquest espectacle lamentable de divisió no es pot repetir l'any que ve».

Josep Guia i Hermen Llovet, líders de tots dos sectors, parlaren al mateix temps, en dues estrades instal·lades a poca distància, mentre el públic corejava, a les dues places, crits de «Visca Catalunya Lliure» i «Visca Terra Lliure», i dos encaputxats penjaven, en un balcó del Fossar, una pancarta. El fet que Terra Lliure acabés de provocar la primera mort, «involuntària» per a l'organització, dues nits abans, fou qualificada, pels independentistes, com un accident «lamentable», si bé amb distintes valoracions quant a la continuïtat d'aquesta mena d'accions, que el sector liderat per Josep Guia es nega a condemnar, alhora que considera «inevitables».

Una manifestació tingué lloc a la fi d'aquests actes, integrada per tots dos sectors, fins a l'estàtua de Casanova, amb lleus incidents en passar, per l'avinguda de Pau Claris, davant un destacament policial. No seria fins a la vesprada, i al final de la manifestació —prohibida, per bé que no impedita per les forces policials—, que els enfrontaments forts amb la policia tingueren lloc, davant el Govern Civil, sobretot, i posteriorment a la Rambla i la plaça de Catalunya.

En aquesta manifestació, que havia estat convocada per la Crida —amb d'altres forces minoritàries, com l'MCC, la Lliga Comunista Revolucionària, Nova Falç i el POSI—, i els dos MDT, des de distints punts, però amb un mateix recorregut, hi participaren unes cinc mil persones. Joves, majori-

Dalt, manifestació independentista. Baix, càrrega policial.

DOMÈNEC UMBERT

Moment en què les FOP detenen un dels manifestants.

tàriament, si bé, com al Fossar, era destacable la presència de persones d'avançada edat.

Des de la plaça de Catalunya fins a l'estàtua de Casanoves, el trajecte previst, la manifestació transcorregué pacíficament. Malgrat la sensació que «havia de passar alguna cosa», a causa de la prohibició governativa, que sens dubte desanimà nombrosos ciutadans que haurien desitjat assistir-hi, el to reivindicatiu i, en bona part, festiu, fou la tònica durant tot el trajecte. «Independència» i «Visca Catalunya lliure», junt amb crits contra el governador civil —«Cardenal, carcama!»— foren les consignes més corejades.

En arribar al monument, i mentre els membres de la Crida es retiraven cap a l'acte que havien convocat al carrer de Méndez Núñez, on parlarien diverses representacions internacionals, el gros de la manifestació decidí de continuar, després que l'organització la considerà acabada, cap a Govern Civil. Més de dos milers de joves, fent palmes durant bona part del trajecte, avançaren aleshores pel passeig de Lluís Companys. Fou davant de Govern Civil, amb una càrrega insòlita de la policia, a peu i sobre motos, que tingueren lloc els primers incidents seriosos de la Diada.

Al voltant d'un centenar de ferits de

diversa consideració i una cinquantena de detinguts, al llarg de la vesprada i les primeres hores de la nit, n'han estat el balanç. Els crits, el llançament de pedres i la crema d'alguns contenidors d'escombraries, per part d'alguns grups de joves independentistes, foren contestats des de les forces policials amb llançament de pilotes de goma, trets i cops —molts, i molt enèrgics— cap a tots aquells que circulaven pel carrer en el moment dels enfrontaments.

Tot i que, segons observadors de la premsa i alguns manifestants, no s'arribà a les escenes de l'any passat, en què la grandària dels incidents —i les seves conseqüències— fou major, el cert és que, cap a les nou de la vesprada, la part alta de la Rambla i alguns trossos de la Plaça de Catalunya eren, com ho demostren les fotografies, un veritable camp de batalla entre les forces policials i grups dispersos de manifestants.

Més d'una quarantena d'aquests foren detinguts i molts d'ells colpejats amb duresa, en ocasions per policies de paisà que havien assistit, camuflats amb adhesius i banderes, als actes, que filmaren i fotografiaren.

Tant la Crida, que no veié obstaculitzats però sí vigilats els seus actes, com tots dos sectors de l'MDT coincidien, l'endemà, a qualificar de «desproporcionada i brutal» l'actitud de les forces policials, un bon contingent de les quals, com ja s'havia dit en dies anteriors, procedien de companyies de la reserva conegudes per la seua actuació en la Diada de Sant Jordi de l'any passat i en diversos conflictes al País Basc més recents. □

Centre Carles Salvador

CURSOS PER CORRESPONDÈNCIA

1. Llengua i Literatura:

- Curs d'Iniciació.
- Curso de Iniciación (per a castellanoparlants).
- Curs Bàsic.
- Curs Progressiu de Llengua.
- Curs de Professorat.

2. País Valencià:

- Geografia i Història del País Valencià.

Matrícula oberta durant tot l'any, tret del mes d'agost.
Per a més informació, adreceu-vos al **Centre Carles Salvador**, Moratín, 15, 6a. 46002-València

GUSTAU A. MUÑOZ

11 de setembre 1978 Barcelona

**Mort per uns Països Catalans
lliures i socialistes.**

MDT SARRIA
BARCELONA

MOVIMENT DE
DEFENSA DE LA TERRA

